

Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018.-2027.
REZULTATI javne rasprave provedene u razdoblju od 28. studenoga do 12. prosinca 2017.

SAŽETAK PRIMJEDBI	PLINACRO d.o.o. - Očitovanje na primjedbe	STAV HERA-e
<p>Načelno su iznesene sljedeće primjedbe:</p> <p>1. Sudionik javne rasprave (dalje: sudionik) iznio je osnovnu načelnu primjebdu na prijedlog Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018. - 2027. (dalje: Desetogodišnji plan) na način financiranja realizacije predloženih projekata kroz tarifne stavke. Sudionik također predlaže da se financiranje projekata namjenjenih uključivanju transportnog sustava RH u europske tokove tržišta prirodnog plina te projekata namjenjenih usklađivanju transportnog sustava RH s projektima EU i osiguranju tranzita prema članicam EU i trećim zemljama kroz projekte novih dobavnih pravaca osigura kroz EU fondove.</p> <p>2. Sudionik je iznio osnovne načelne primjedbe koje se odnose na: - godine izgradnje i stavljanja u uporabu projekata nominiranih za PECE/PMI liste Energetske zajednice, te ostalih projekata vezanih za interkonekcije Hrvatske i Bosne i Hercegovine koji nisu sastavni dijelovi interkonekcija, - naziv interkonekcijskog plinovoda Rakovica-Bihać (BiH), - interkonekciju Slobodnica-Brod (BiH).</p> <p>3. Sudionik smatra da Desetogodišnji plan treba dopuniti obrazloženjem i razlozima promjena u dinamici izgradnje plinovoda koji imaju konačnu investicijsku odluku s obzirom da ti projekti utječu na izračun iznosa tarifnih stavki za transport plina. Nadalje, sudionik smatra da bi u Desetogodišnjem planu trebao biti vidljiv način financiranja projekata s konačnom investicijskom odlukom kao i utjecaj realizacije tih projekata na cijenu usluge transporta plina u Republici Hrvatskoj odnosno na iznose tarifnih stavki za transport plina te njihova komercijalna isplativost.</p>	<p>1. Transport plina je regulirana djelatnost koja se sukladno Zakonu o tržištu plina financira iz naknade za transport plina (tarife). Plinacro je svjestan utjecaja realizacije planiranih projekata na visinu tarife i stoga se okrenuo pristupanju europskim fondovima, a jedini EU fond kojem Plinacro ima pristup je CEF (Connecting Europe Facility) i isključivo projekti od zajedničkog interesa (PCI) koji se nalaze na PCI listi imaju pristup navedenom fondu. Međutim, samo uvrštavanje projekta na PCI listu ne znači da će PCI projektima biti odobrena bespovratna sredstva, a i ako budu odobrena nije poznato u kojem iznosu odnosno u kojem postotku od ukupne procjenjene vrijednosti projekta.</p> <p>2. Pri aplikaciji zajedničkih projekata Plinacra i sudionika na PECE/PMI listu Energetske zajednice, kao godina stavljanja u uporabu projekata plinovoda prijavljuje se zadnja godina dovršetka izgradnje što je u ovim slučajevima godina izgradnje i stavljanja u uporabu koju je prijavio sudionik. Sukladno planovima, Plinacro planira završetak izgradnje plinovoda prije sudionika stoga u ovom Desetogodišnjem planu neće mijenjati planirane godine izgradnje projekata interkonekcije Hrvatske i Bosne i Hercegovine.</p> <p>Naziv projekta Rakovica-Bihać (BiH) bit će izmijenjen u sljedećem Desetogodišnjem planu razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2019.-2028.</p> <p><u>Slobodnica-Brod (BiH)</u> Ovaj Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske izrađen je na temelju podataka i spoznanja zaključno s 31.08.2017. godine. Svi kasniji događaji nisu uključeni u razmatranje te kao takvi nisu uzeti u obzir pri izradi ovog Plana. Sve što se u ovom Desetogodišnjem planu odnosi na projekt interkonekcije Slobodnica-Brod (BiH) odnosi se na novi interkonekcijski plinovod nazivnog promjera DN700 i maksimalnog radnog tlaka 75 bar, koji se u <i>Tablici 15. Projekti plinskog transportnog sustava</i> vodi pod brojem 1.15. Sva ostala pitanja i komentari ne odnose se na Desetogodišnji plan plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018.-2027.</p> <p>3. Desetogodišnji plan sastoji se od osnovnog planskog dokumenta koji se javno objavljuje i pripadajućih podataka koji se dostavljaju isključivo HERA-i, a u kojima se analiziraju sve ekonomske i financijske sastavnice Desetogodišnjeg plana. U osnovnom dijelu Desetogodišnjeg plana je okvirno navedeno da će se financiranje provesti putem transportne tarife ili EU fondova, međutim u trenutku izrade plana je nemoguće definirati odnose i iznose. Neosporno je da u izračun transportne tarife ulaze samo projekti s konačnom investicijskom odlukom (KIO).</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik navodi da je u poglavlju Uvod navedeno da je osnova za izradu prijedloga Plana bila Strategija energetskog razvoja RH. Obzirom da se kasnije u Desetogodišnjem planu (posebice u točki 2.3.1.) navodi da je jedna od važnih postavki Strategije (potrošnja plina) značajno odstupala od plana, a i u budućnosti prognoze potrošnje ne prate Strategiju, sudionik smatra da Strategija nije dobra osnova za izradu Desetogodišnjeg plana.</p>	<p>Strategija energetskog razvoja RH je, bez obzira na svoje nedostatke, temeljni energetski dokument te ju se stoga u nizu odrednica koje su dobre i koje se stvarno provode, treba uzavati.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik predlaže proširenje teksta Desetogodišnjeg plana na način da se detaljnije objasni koji utjecaj na samo financiranje projekata te posljedično na kretanje cijena transporta plina u Republici Hrvatskoj može imati činjenica da su investicijski projekti na PCI listi.</p>	<p>Kvalificiranjem projekata na EU liste, u ovom slučaju PCI listu, otvara se mogućnost ubrzanog izdavanja dozvola, dodatnih regulatornih mjera i poticaja i financiranja iz EU fondova. Detaljnije o PCI listi može se naći na internetskim stranicama DG Energy-a i u EU Uredbi 347/2013.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik predlaže izmjenu naziva projekta pod brojem 3. Interkonekcija HR/ BiH (Rakovica - Tržac (BiH) - Bihać (BiH)) na način da glasi <i>3. Interkonekcija HR/BIH (Lička Jesenica-Rakovica-Tržac (BiH))</i></p> <p>Sudionik predlaže proširenje teksta Desetogodišnjeg plana na način da se detaljnije objasni koji utjecaj na samo financiranje projekata te posljedično na kretanje cijena transporta plina u Republici Hrvatskoj može imati činjenica da su investicijski projekti operatora transportnog sustava na PECE listi.</p>	<p>Naziv projekta Lička Jesenica-Rakovica-Bihać (BiH) bit će izmijenjen sukladno prijedlogu u sljedećem Desetogodišnjem planu razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2019.-2028.</p> <p>Kvalificiranjem projekata na EU liste, u ovom slučaju PECE/PMI listu, otvara se mogućnost izravnog i neizravnog financiranja sredstvima EU institucija. Detaljnije o PECE/PMI listi može se naći na internetskim stranicama Energetske zajednice i u EZ Uredbi 347/2013.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik predlaže proširenje teksta Desetogodišnjeg plana na način da se detaljnije objasni koji utjecaj na samo financiranje projekata te posljedično na kretanje cijena transporta plina u Republici Hrvatskoj može imati činjenica da pojedini investicijski projekti imaju status prioritetnog projekta, status opcijski prioritetnog projekta te projekta značajnih za CESEC.</p>	<p>Kvalificiranjem projekata na EU liste, u ovom slučaju CESEC listu, samo se otvara mogućnost financiranja iz EU fondova. Detaljnije o CESEC listi može se naći na internetskim stranicama DG Energy-a.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik traži pojašnjenje na temelju kojih podataka je napravljena projekcija korištenja kapaciteta podzemnog skladišta u Grubišnom Polju i na temelju kojih informacija je zaključeno da će ono biti korišteno od strane inozemnih korisnika.</p>	<p>Projekcija se temelji na podacima koje smo zaprimili od operatera distribucijskih sustava i krajnjih kupaca priključenih na transportni sustav.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>

Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018.-2027.
REZULTATI javne rasprave provedene u razdoblju od 28. studenoga do 12. prosinca 2017.

SAŽETAK PRIMJEDBI	PLINACRO d.o.o. - Očitovanje na primjedbe	STAV HERA-e
<p>Sudionik smatra da je potrebno uskladiti projekcije transporta plina s LNG terminala za 2023. godinu s dinamikom transporta plina u ostalim godinama u razdoblju od 2018. do 2027. godine, te da nije jasno navedeno koji udio transporta plina iz novih dobavnih pravaca je namijenjen za potrebe tržišta plina Republike Hrvatske, a koji za potrebe tržišta plina zemalja u okruženju.</p>	<p>Podaci navedeni u Tablici 9. ovog Desetogodišnjeg plana odogovaraju podacima dostavljenim tijekom provedbe neobvezujućeg postupka istraživanja tržišta (Open Season) i takvi podaci su uvršteni u Tablicu 9.</p> <p>U trenutku izrade ovog Desetogodišnjeg plana nije bio poznat udio plina iz novih dobavnih pravaca za tržište Republike Hrvatske odnosno za tržišta susjednih zemalja. Nakon provedbe obvezujućeg postupka istraživanja tržišta (Open Season) koji se planira dovršiti tijekom siječnja 2018. godine bit će poznat udio plina s LNG terminala namijenjen za hrvatsko tržište plina odnosno za tržišta susjednih zemalja.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik smatra da je potrebno posebno navesti količine plina za transport putem interkonekcija s Bosnom i Hercegovinom.</p> <p>Sudionik smatra da je potrebno uskladiti projekcije transporta plina s LNG terminala za 2023. godinu s dinamikom transporta plina u ostalim godinama u razdoblju od 2018. do 2027. godine.</p>	<p>U tablici su navedene projekcije transporta plina hrvatskim transportnim sustavom iz novih dobavnih pravaca za susjedne zemlje, ali se ne navode posebno projekcije transporta plina niti za jednu od postojećih odnosno planiranih interkonekcija hrvatskog transportnog sustava sa sustavima susjednih država.</p> <p>Podaci navedeni u Tablici 9. ovog Desetogodišnjeg plana odogovaraju podacima dostavljenim tijekom provedbe neobvezujućeg postupka istraživanja tržišta (Open Season) i takvi podaci su uvršteni u Tablicu 9.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik navodi da su u točki 4.1 prikazani neobvezujući pokazatelji potražnje za stalnim kapacitetom koji ne upućuju na potrebu za povećanjem kapaciteta na interkonekcijskoj točki sa Slovenijom te da je potrebno uzeti u obzir odabir dobavnih pravaca korisnika sustava s obzirom na troškove transporta i mogućnost korištenja opcije zamjene plina (swap).</p>	<p>Podaci navedeni u točki 4.1 sukladni su procjeni potreba tržišta za proširenim kapacitetom provedenoj na temelju Urebe EU 2017/459, članak 26. od 16.03.2017.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik navodi da ne može postojati interkonekcija s entitetima u Bosni i Hercegovini nego samo interkonekcija s državom Bosnom i Hercegovinom.</p>	<p>U ovom Desetogodišnjem planu planirane su sve tri interkonekcije s državom Bosnom i Hercegovinom.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik smatra da je potrebno dati obrazloženje promjene dinamike stavljanja u uporabu projekata s konačnom investicijskom odlukom.</p>	<p>Do promjene dinamike izgradnje i stavljanja u uporabu projekata s konačnom investicijskom odlukom došlo je zbog usklađivanja s prostorno planskom dokumentacijom i dugotrajnih postupaka ishodaenja lokacijskih dozvola.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik navodi da je jedan od glavnih ciljeva realizacije projekta izgradnje kompresorske stanice KS1, između ostalog, i omogućavanje više razine tlaka isporuke prirodnog plina kako postojećim tako i budućim krajnjim kupcima plina priključenima na transportni sustav. S obzirom da je sudionik financirao projekt rekonstrukcije MRS Kutina sa svrhom podizanja izlaznog tlaka prema sudioniku na 30 bara te koji je izgrađen i pušten u rad u srpnju 2016. godine, a imajući u vidu zahtjev sudionika za višim izlaznim tlakom na MRS Kutina, sudionik postavlja pitanje da li će planirana kompresorska stanica donijeti podizanje kvalitete hidrauličkih uvjeta u smislu podizanja radnog tlaka u transportnom sustavu na 50 i više bara? U slučaju pozitivnog odgovora na prethodno navedeno, sudionik predlaže novi projekt kojim će se izlazni tlak na MRS Kutina podići na zahtjevanu razinu, a koji bi se trebao uvrstiti u Desetogodišnji plan.</p>	<p>Izgradnja kompresorske stanice na plinskom transportnom sustavu je projekt prvenstveno pokrenut kao nužnost ispunjenja zahtjeva EU Direktive 994/2010 (N-1 kriterij), osiguranja dvosmjernog protoka na svim interkonekcijama te povećanja kapaciteta i fleksibilnosti sustava. Planirani režimi rada kompresorske stanice u Velikoj Ludini prvenstveno su vezani za ispunjenje gore navedenog zahtjeva, a ne za kontinuirano podizanje razine tlaka u 75-barskom plinskom transportnom sustavu RH. S druge strane, izgradnja kompresorske stanice će poboljšati tlačne uvjete u 75-barskom sustavu što će, uz preduvjet osiguranja dodatnih količina plina u PN75 sustavu, imati povoljan učinak na proizvodni proces sudionika.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>
<p>Sudionik navodi da je u grupu projekata C koji se planiraju staviti u uporabu 2018.-2021. uvršten projekt koji se planira staviti u uporabu 2023. godine.</p>	<p>Projekt će u sljedećem Desetogodišnjem planu biti svrstan u drugu grupu projekata.</p>	<p>HERA prihvaća očitovanje energetskog subjekta Plinacro d.o.o.</p>